

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Productdossier Beschermd Geografische Aanduiding (BGA)

Friesland

1. Beschermde Geografische Aanduiding Friesland – ‘Landwijn’

1.1. Beschermde naam

Friesland, samen met de traditionele naam ‘Landwijn’ of ‘Beschermde Geografische Aanduiding’.

1.2. Wijncategorieën

1. Wijn
4. Mousseerende wijn
5. Mousseerende kwaliteitswijn
8. Parelwijn
9. Parelwijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd.

1.3. Beschrijving van de wijnen

De witte wijnen zijn fris, met meer groene aroma's.

De rode wijnen worden gekenmerkt door rood fruit en zijn vol fruitig.

Het minimum alcoholgehalte is 6,5% Vol.

1.4. Geografisch gebied

Provincie Friesland, afgebakend door de grondwettelijk bepaalde provinciegrenzen.

Nabijgelegen gebied van toepassing op de productie van wijn

Voor wat betreft het productiegebied voor het maken van de wijn (vinificatie) zijn alle Nederlandse provincies gedefinieerd als nabijgelegen.

Wanneer de grondwijn in het gebied van de BGA of in een nabijgelegen gebied is gemaakt kan een deel van deze grondwijn of het totale volume in loon worden gebotteld als parel- of mousseerende wijn.

Deze handeling kan plaats vinden buiten het BGA-gebied of nabijgelegen gebied met behoud van de BGA naam. Op het etiket wordt in dat geval ook de loonbottelaar vermeld, mogelijk met behulp van een codenummer (Gebotteld door.....voor.....).

1.5. Maximum opbrengst per hectare

Voor witte druiven: 90 hl/ha

Voor rode druiven: 75 hl/ha

1.6. Wijndruivenrassen

De rassen zoals opgenomen in de bijlage hierbij.

1.7. Causaal verband

Beschrijving van het gebied

In een brede strook langs de kust in het noorden en het westen bevinden zich zeekleiafzettingen, in het zuidwesten is dit zeeklei op veen.

Verspreid in het midden en zuiden komt veen voor.

Oostelijk komen dekzanden voor, al dan niet met keileem nabij het maaiveld.

De Waddeneilanden bestaan voornamelijk uit duinen en fijne mariene zanden.

Het klimaat wordt gekenmerkt door:

- Een gemiddelde neerslag van 848 mm/jaar

- 1655 zonne-uren (Leeuwarden) per jaar
- Een gemiddelde temperatuur van 9,7° C voor een jaar en in de zomer 16,6° C
- Een verschil tussen de dag- en nachttemperatuur in september van 6,6° C

Gegevens van het Product

De witte wijnen zijn fris, met meer groene aroma's.

De rode wijnen worden gekenmerkt door rood fruit en zijn vol fruitig.

Verband

Het klimaat maakt het mogelijk om tot de vermelde opbrengst, en een rijpheid te komen, die tot uiting komt in een frisse witte wijn met groene aroma's, en rood fruit voor de rode wijn.

1.8. Traditionele naam met Provincienaam

Op het etiket van een wijn die voldoet aan de voorschriften van dit productdossier kan men de BGA informatie vermelden met de traditionele naam "Landwijn Friesland" of de tekst "Beschermd Geografische Aanduiding Friesland".

1.9. Verificatie autoriteit

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Verificatie procedure

- Minimaal 1 controle (1 bedrijf) per jaar, zoveel mogelijk te combineren met reguliere controlebezoeken voor wijn (of andere reguliere NVWA-controles).
- Administratieve controle op naleving bepalingen uit het productdossier (en andere wettelijke vereisten).
- Voor BGA is een analyse verplicht, bedrijven laten zelf monsters analyseren bij een EU gecertificeerd lab (in of buiten Nederland). De NVWA ziet hierop toe (via de administratieve controle) en neemt steekproefsgewijs contramonsters om te laten analyseren bij het NVWA-lab.

Bijlage : Lijst met druivenrassen die toegestaan zijn met de provincienaam en BGA (vanaf oogst 2025)

Accent N	Gamay N	Prior N
Acolon N	Gewürztraminer Rs	Rayon d'or B
Allegro N	Golubok N	Reberger N
Amigne B	Grüner Veltliner B	Regent N
Auxerrois B	Hegel N	Reichensteiner B
Bacchus B	Helios B	Riesel B
Baco Noir N	Hibernal B	Riesling B
Baron N	Hölder B	Rinot B
Bianca B	Huxelrebe B	Rondo N
Birstaler Muskaat B	Johanniter B	Roter Elbling Rs
Bolero N	Juwel B	Ruländer G
Bronner B	Kerner B	Salomé N
Cabaret Noir N (VB-91-26-4)	Kernling B	Saphira N
Cabernet Blanc B(VB-91-26-1)	Landal 244 N	Satin Noir N
Cabernet Cantor N	Laurot N	(VB-91-26-29 B)
Cabernet Carbon N	Léon Millot N	Sauvignac B (Cal 6-04 B)
Cabernet Carol N	Maréchal Foch N	Sauvignon Blanc B
Cabernet Cortis N	Melody B	Sauvignon Nepsis B
Cabernet Cubin N	Merlot N	Sauvignon Sohieres B
Cabernet Dorio N	Merlot Kanthus N	(VB-32-7)
Cabernet Dorsa N	Merlot Khorus N	Sauvitage B
Cabernet Franc N	Merzling B	Savagnin Blanc B
Cabernet Jura N	Meunier N	(Traminer)
Cabernet Mitos N	Monarch N	Scheurebe B
Cabernet Sauvignon N	Morio Muscat B	Schönburger Rs
Cabertin N (VB-91-26-17)	Müller Thurgau B	Seyval B
Calandro N	Muscaris B	Siegerrebe Rs
Calardis Blanc B	Muscat Blanc B	Silcher B
Carmenere N	Muscat Bleu N	Sirius B
Chardonnay B	Orion B	Solaris B
Dakapo N	Ortega B	Souvignier Gris B
Divicio N	Palatina	St. Laurent N
Divona B	Phoenix B	Staufer B
Domina N	Pineau d'Aunis N	Sylvaner B
Donauriesling B	Pinot Blanc B	Syrah N
Dornfelder N	Pinot Grigio	Tempranillo N
Dunkelfelder N	Pinot Gris G	Trousseau Gris G
Excelsior	Pinot Kors N	Trousseau Noir N
Faber B	Pinot Noir N	Villaris B
Felicia B	Pinotin N	Viognier B
Florental N	Plantet N	Voltis B
Frühburgunder N	Polo Muscat B	Würzer B
Gamaret N	Portugiezer N	Zweigeltrebe N